

Suomalaisten monikulttuuriset avioliitot

**Tutkimuksia, kirjallisuutta ja artikkeleita
suomalaisten solmimista
monikulttuurisista avioliitoista**

Johanna Leinonen

**Web Reports No. 29
Siirtolaisuusinstituutti
2007**

SUOMALAISTEN MONIKULTTUURISET AVIOLIITOT

**Tutkimuksia, kirjallisuutta ja artikkeleita suomalaisten
solmimista monikulttuurisista avioliitoista**

**Koonnut FM Johanna Leinonen
University of Minnesota & Turun yliopisto
lein0085@umn.edu**

SAATTEEKSI

Tutkijoiden mielenkiinto suomalaisten solmimia monikulttuurisia avioliittoja kohtaan on kasvanut viime vuosina kyseisten liittojen yleistymisen myötä. Tämä bibliografia käsittää monentyyppistä kirjallisuutta; mukana on niin tutkimuksia, lehtiartikkeleita ja kaunokirjallisia teoksia kuin hengellisiä kirjoituksia monikulttuurisista – tai moniuskontoisista – avioliitoista. Osa kirjallisuudesta ei suoraan kohdistu monikulttuurisiin avioliittoihin, mutta niissä käsitellään kuitenkin aihetta. Kootut tutkimukset tarkastelevat pääasiassa nimenomaan avioliittoja, joissa toinen puoliso on suomalainen.

Monikulttuuriset avioliitot ovat alkaneet herättää yhä enemmän mielenkiintoa myös laajemmassa yleisössä. Tämän vuoksi bibliografiaan onkin koottu myös aiheesta julkaistuja kirjoituksia aikakauslehdissä. Mielenkiintoista on, että aiheesta on kirjoitettu suhteellisen paljon hengellisissä julkaisuissa.

Vaikka monikulttuurisia avioliittoja koskevat tieteelliset monografiat ovat vielä toistaiseksi vähälukuisia, monikulttuurisia liittoja on tutkittu melko paljon opinnäytetasolla. Bibliografian jälkimmäinen osa käsittääkin yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa tehtyjä opinnäytetöitä useista eri oppiaineista. Mukana on siis niin AMK-opinnäytetöitä kuin väitöskirjoja, lissensiaatintöitä ja pro gradu -tutkielmia.

Tutkimusala on siis vielä suhteellisen uusi ja kartoitettavaa riittää. Monikulttuuriset avioliitot tulevat mitä todennäköisimmin vain yleistymään globalisoituvassa maailmassamme, ja tätä myötä myös tutkimustarve tulee kasvamaan. Muun muassa monikulttuuristen avioliittojen lapsia, heidän avioliittojaan sekä monikulttuuristen avioparien elämää transnationaalisessa – tai ylirajaisessa – kontekstissa on tutkittu vähän.

Minneapolisissa, Yhdysvalloissa
27.8.2007

Johanna Leinonen

P.S. Jos tiedät monikulttuurisia avioliittoja koskevasta tutkimuksesta, jota ei ole sisällytetty tähän bibliografiaan, otathan yhteyttä kirjoittajaan!

TUTKIMUKSIA, ARTIKKELEITA JA KIRJALLISUUTTA:

- ANDREW, Michele: Rajat ylittävä rakkaus. Turvakotityön näkökulma Suomeen avioituneiden maahanmuuttajanaisten elämään. Helsinki: Ensi- ja turvakotien liitto, 1999.
- ARTEVA, Sinikka: Rakastuin ulkomaalaiseen. Myötä- ja vastoinkäymiset kahden kulttuurin parisuhteissa. Helsinki: Tammi, 2000.
- ASP, Emma: Kärleken har tusen ansikten. Marthabladet 97 (1999). Helsingfors: Finlands svenska marthaförbund.
- BACKLÉN, Marianne: Karma. Esbo: Schildt, 2001. (Suom. Jaana Nikula, Helsinki: Gummerus, 2002.)
- BJÖRKLUND, Krister: Suomalaiset Sveitsissä 1944—1996. Turku: Siirtolaisuusinstituutti, 1998.
- BROMMELS, Maria: Livet med en utländsk man. Astra nova 84 (2002). Vasa.
- BRÄNDSTRÖM, Anders & WINSÅ, Birger: Två uppsatser om nordsvenska giftermålsmonster. Umeå: Inst. för litteraturvetenskap och nordiska språk, Umeå univ., 2001.
- ELRAMLY, Ranya: Auringon asema. Helsinki: Otava, 2003.
- FINNÄS, Fjalar: Den finlandssvenska befolkningsutvecklingen 1950–1980: en analys av en språkgrupps demografiska utveckling och effekten av blandäktenskap. Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland, 1986.
- FINNÄS, Fjalar: Barnens språk i tvåspråkiga familjer och valet av skolspråk. Vasa: Institutet för finlandssvensk samhällsforskning, 1990.
- FOUGSTEDT, Gunnar & HARTMAN, Tor: Social Factors Affecting the Choice of Language by Children of Finnish-Swedish Mixed Marriages in Finland. Transactions of the Westermarck Society III (1956).
- GEISOR, Monica: Din för evigt. Marthabladet 99 (2001). Helsingfors: Finlands svenska marthaförbund.
- HAARAKANGAS, Tanja, OLLUS, Natalia & TOIKKA, Sini: Väkivaltaa kokeneet maahanmuuttajanaiset: haaste turvakotipalveluille Suomessa. Helsinki: Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, 2000.
- HALDIN-RÖNN, Kerstin: Kärleken och tron förenar. Kyrkpresen 29 (1998). Svenskfinlands kyrkliga veckotidning. Helsingfors: Församlingsförbundets förlag.

- HALDIN-RÖNN, Kerstin: Med rötter i skilda världsdelar. Kyrkpressen 30 (1999). Svenskfinlands kyrkliga veckotidning. Helsingfors: Församlingsförbundets förlag.
- HASSINEN, Sirje: Lapsesta kasvaa kaksikielinen. Jyväskylä: Finn Lectura, 2005.
- HEIKKILÄ, Elli: Multicultural Marriages as Ethnic Bridges. In: Yearbook of Population Research in Finland XL. Helsinki: The Population Research Institute, 2004.
- HEIKKILÄ, Elli: Monikulttuuriset avioliitot tilastoissa ja arjen elämässä. Teoksessa Olemme muuttaneet: Näkökulmia maahanmuuttoon, perheiden kotoutumiseen ja ammatillisen työn käytäntöihin. Toim. Anne Alitolppa-Niitamo, Ismo Söderling & Stina Fågel. Helsinki: Väestöliitto, 2005.
- HEIKKILÄ, Elli (toim.): Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina. Vuoden 2005 seminaariraportti. Siirtolaisuusinstituutti, Web Reports 11 (2005). <http://www.migrationinstitute.fi/db/articles/pdf/webreports11.pdf>
- HEIKKILÄ, Elli, VIERTOLA-CAVALLARI, Ritva, OKSI-WALTER, Päivi & ROOS, Jonna (toim.): Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina. Siirtolaisuusinstituutti, Web Reports 2 (2004).* <http://www.migrationinstitute.fi/db/articles/pdf/webreports2.pdf>
- HUHTANIEMI, Maarit (toim.): Kauniit ja rohkeat filippiinat: Filippiiniläisnaiset meillä ja muualla. Helsinki: Filippiinit-seura, 1996.
- HUOTARI, Voitto: Ortodoksin ja luterilaisen avioliitto: tutkimus uskonto- ja perhetekijöiden vuorovaikutuksesta seka-avioliitoissa Ilomantsissa, Pohjois-Savossa ja Helsingissä. Helsinki: Suomalainen teologinen kirjallisuusseura, 1975.
- HUOTARI, Voitto: Orthodox-Lutheran Intermarriage. Tampere: Research Institute of the Lutheran Church, 1975.
- HUSS, Leena Marjatta: Simultan tvåspråkighet i svensk-finsk kontext. Uppsala universitet: Acta Universitatis Upsaliensis, Studia Uralica Upsaliensia, 1991.
- HUTTUNEN, Laura: Kotona, maanpaossa, matkalla: kodin merkitykset maahanmuuttajien omaelämäkerroissa. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2002.
- HÄMYNEN, Tapio: Paha pahan kera, pahatta vie pahempi: rajakarjalaisten avioliitot erilaisten kontaktien kuvastajana 1802–1918. Teoksessa

*) Molemmat Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina -seminaariraportit sisältävät useita monikulttuurisia avioliittoja käsitteleviä artikkeleita, joita ei ole erikseen tässä lueteltu.

Ihmisiä, ilmiöitä ja rakenteita historian virrassa: professori Antero Heikkiselle 60-vuotispäivänä omistettu juhlakirja. Joensuun yliopiston humanistinen tiedekunta, 2001 (Studia Carelica humanistica 16).

JAAKKOLA, Magdalena: Puolalaiset Suomessa. Teoksessa Maahanmuuttajat: Kulttuurien kohtaaminen Suomessa. Toim. Karmela Liebkind. Helsinki: Gaudeamus, 1994.

JAANU-SCHRÖDER, Marjatta, LEHMUSKOSKI, Tarja & TYÖRINOJA, Pirjo (toim.): Ekumeeninen perhekirja. Helsinki: Suomen ekumeeninen neuvosto, 1995.

JUNKKARI, Kaija: Nykyajan paimentolaiset: työ ja koti maailmalla. Helsinki: Otava, 2003.

JÄPPINEN, Sanna: Tahdotko – tutustua toiseen kulttuuriin? Kumppani 4 (2003). http://www.kepa.fi/kumppani/arkisto/2003_4/3187

JÄRVINEN-TASSOPOULOS, Johanna: Challenging Differences: The Case of the Greek-Finnish Marriage. Siirtolaisuus – Migration 3 (2004).

JÄRVINEN-TASSOPOULOS, Johanna: Suomalaisena naisena Kreikassa: arki, muukalaisuus ja nykyisyys ranskalaisen sosiologian näkökulmasta. Helsinki: Minerva, 2007.

JÄÄSKELÄINEN, Anni: Intermarriage and Segmented Integration into Finnish Society: Immigrant Women from the Former Soviet Union. In: Yearbook of Population Research in Finland. Helsinki: The Population Research Institute, 2003.

KANGASNIEMI, Eeva: Rakkaudella yli rajojen? Lumeavioliitot. Helsinki: Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, 2003.

KANGASNIEMI, Eeva: With Love across Boundaries? Marriages of Convenience. Helsinki: Reports of the Ministry of Social Affairs and Health, 2003.

KEMOFF, Vilho: Seka-avioliiton ilot ja surut. Aamun koitto 89 (1995). Joensuu: Pyhäin Sergein ja Hermanin veljeskunta.

KEMPPAINEN, Outi: Kansainvälisiin lapsikaappauksiin ja tapaamisoikeuksiin liittyvistä kysymyksistä. Defensor legis (Suomen asiainajajaliitto), 82 (2001).

KORKALAINEN, Sari & NISULA, Laura: Filipinas in Finland: Social Affairs and Mail-order Bride Phenomenon. <http://www.philsol.nl/of/00/Filipinas-Finland-feb00.htm>

KUCZYNSKI, Anna-Liisa: Att sudda ut gränsen: ackulturation i polsk-finländska familjer. Budkavlen 73 (1994).

- LAURÉN, Ulla: Blandäktenskap och val av skolspråk i Vasa. Åbo Akademi: Svenska litteratursällskapet i Finland, Forskningsrapporter 37, 1981.
- LEHTOMÄKI, Marjaana: Finnish-African Marriages in Finland in the 21st Century. A FAST-FIN-1 Finnish Institutions Research Paper, FAST Area Studies Program, Department of Translation Studies, University of Tampere, 2005.
<http://www.tay.fi/FAST/FIN/SOCPOL/ml-multi.html>
- LEHTONEN, Raimo: Temppu: tullivapaa avioliitto. Helsinki 1996.
- LEINONEN, Johanna: Avioelämää Amerikan mantereella: Pohjois-Amerikassa avioituneiden suomalaisnaisten sopeutumisesta. Siirtolaisuus – Migration 1 (2003).
- LEINONEN, Johanna: Suomalaisnaisten monikulttuuriset perheet Yhdysvalloissa. Suomi – USA 2 (2005). Suomi-Amerikka yhdistysten liiton jäsenlehti.
- LINDSTRÖM, Varpu: Uhmattaret. Suomalaisten siirtolaisnaisten vaiheita Kanadassa 1890–1930. Porvoo: WSOY, 1991.
- Maahanmuuttajanaiset Suomessa. Pakolais- ja siirtolaisuusasiain neuvottelukunnan työryhmämuistio. Helsinki: Työhallinnon julkaisu 178, 1997.
- MIETTUNEN, Sari: Lumeavioliitot tunkevat Suomeen. Turun Sanomat 19.10.2003.
- MISUKKA, Marina: Kahden kauppa? Sekametelisoppaa seka-avioliitossa. Aamun koitto 89 (1995). Joensuu: Pyhäin Sergein ja Hermanin veljeskunta.
- Monikulttuuristen lasten kielellinen kehitys. Seminaari Valtionhallinnon kehittämiskeskuksessa Helsingissä 20.11.1990. Helsinki: Yhteiset lapsemme, 1991.
- MUUKKONEN, Marita & SAKARANAHO, Tuula (toim.): Cassandra: kertomuksia suomalaisuudesta. Helsinki: Kääntöpiiri, 2000.
- MYLLÄRI, Anu Rohima: Adoptoitu. Helsinki: Otava, 2006.
- MÄNNISTÖ, Yrjö: Monikulttuurinen perhekoti: kokeilun loppuraportti. Helsinki: Yhteiset lapsemme, 2001.
- NATCHEV, Eija & SIRÉN, Ulla: Modersmål, fadersmål, hemspråk? Föräldrars språkplaner 1985. Stockholm: Högskolan för lärarutbildning i Stockholm, 1986.

- NURMI, Reet & HELANDER, Reetta: Väkiältä ei tunne kulttuurisia rajoja: maahanmuuttajanaisiin kohdistuva väkiältä Suomessa. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö, Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, 2002.
- OJURI, Auli (toim.): Kotitalossa koko maailma. Mixeri-maahanmuuttaja-projektin kokemuksia ensi- ja turvakodeissa. Helsinki: Ensi- ja turvakotien liitto, 1999.
- OKSI-WALTER, Päivi: Monikulttuuristen parisuhteiden ja perheiden dynamiikkaa: ajatuksia käytännön näkökulmasta. Perheterapia 20 (2004). Helsinki: Suomen mielenterveysseura.
- OKSI-WALTER, Päivi: Monikulttuurinen perhe. Helsinki: Kustannus Oy Arkki, 2007.
- PEDERSEN, Tarja: Onnellinen nainen. Kärsämäki: Kärsämäen kehityskeskus, 2002.
- PIKKARAINEN, Maria & WILKMAN, Sirkku: The Issue of Marriage Migration in Finland. Country Study. Berlin Institute for Comparative Social Research, 2005.
http://www.emz-berlin.de/projekte_e/pj48_pdf/FinlandCountryStudy.pdf
- PÖLLÄNEN, Pirjo: Miehen paikka perheessä: venäläisten maahanmuuttajanaisten kokemuksia miehen paikasta perheessä Venäjällä ja Suomessa. Siirtolaisuus – Migration 1 (2005).
- RASTAS, Anna: Katseilla merkityt, silminnähdyn erilaiset. Lasten ja nuorten kokemuksia rodullistavista katseista. Nuorisotutkimus 3 (2002).
- REUTER, Anni and KYNTÄJÄ, Eve: Kansainvälinen avioliitto ja stigma. Teoksessa Ylirajainen kulttuuri: Etnisyys Suomessa 2000-luvulla. Toim. Tuomas Martikainen. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2006.
- RISLAKKI, Jukka: Latvian kohtalonvuodet: Krišjānis Berķiksen ja Hilma Lehtosen tarina. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2005.
- RUOHOLA, Leena: Venäläinen vaimo ja Suomen arki. Suomen kuvalehti 30 (1987).
- RUUTU, Teresita: Viewpoint of a Filipina. Kasama 11 (1997). Solidarity Philippines Australia Network.
- SAARI, Timo: Sir Vilin pitkä varjo. Kumppani 2 (2000).
- SANDBERG, Marie: Kulturkrockar på gott och ont. Marthabladet 100 (2002). Helsingfors: Finlands svenska marthaförbund.

- SATRIANO, Dino: Eräs avioliitto: Suomi-Italia 2-1. Helsinki: Like, 2003.
- Seka-avioliittojen sielunhoito: Järvenpäässä 9.5.1958 pidetyn luterilais-ortodoksisen neuvottelun esitelmät. Helsinki: Suomen yleiskirkollinen toimikunta, 1958.
- SIMOJOKI, Anna: Iso ilo monen kulttuurin lapsesta. Helsinki: Yhteiset lapsemme, 2001.
- SIRKKA, Anneli: Tvåspråkiga familjer i Åbo. Åbo: Svenska litteratursällskapet i Finland, Forskningsrapporter 10, 1971.
- SIRKKILÄ, Hannu: Elättäjyystä vai erotiikkaa: miten suomalaiset miehet legitimoivat parisuhteensa thaimaalaisen naisen kanssa? Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, 2005.
- SIRKKILÄ, Hannu: Suomalaismiesten käsityksiä thaimaalaisista vaimoistaan. Teoksessa Ylirajainen kulttuuri: Etnisyys Suomessa 2000-luvulla. Toim. Tuomas Martikainen. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2006.
- STRANDBERG, Mira: Kulturskillnader gör livet svårare: Stöd blandäktenskapen mera! Kyrkpressen 31 (2002). Svenskfinlands kyrkliga veckotidning. Helsingfors: Församlingsförbundets förlag.
- TALIB, Mirja-Tytti: Kahden kulttuurin liitto. Pirta 33 (1994). Helsinki: Kalevalaisten naisten liitto.
- TUOMI-NIKULA, Outi (toim.): Suomalaisen kanssa avioituneiden ulkomaalaisten akkulturoitumisesta Oulussa. Kulttuuriantropologian Kulttuurin tutkimusprosessi -seminaarin ryhmätyöraportteja, Oulun yliopisto 1986.
- TUOMI-NIKULA, Outi: Acculturation in the Ethnic Mixed Marriage. Examples Provided by Finns Married in the Federal Republic of Germany. Ethnologia Fennica 16 (1987-88).
- TUOMI-NIKULA, Outi: Saksansuomalaiset. Tutkimus syntyperäisten suomalaisten akkulturaatiosta Saksan Liittotasavallassa ja Länsi-Berliinissä. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura, 1989.
- TUOMI-NIKULA, Outi: Direkte Kommunikation in deutsch-finnischen Ehen. Mit der Differenz leben: europäische Ethnologie und interkulturelle Kommunikation. Münster: Waxmann, 1996
- TUOMI-NIKULA, Outi: Kaksikulttuurinen perhe eurooppalaisen etnologian tutkimuskohteena. Teoksessa Näkökulmia kulttuurin tutkimukseen. Toim. Teppo Korhonen ja Pekka Leimu. Turku: Turun yliopisto, 1997.

- TYÖRINOJA, Pirjo & VUORINEN, Sirpa-Maija (toim.): Ekumeeninen vihkikipapin kirja: avioliittoon vihkimisen säädökset ja käytännöt Suomen kristillisissä kirkoissa ja yhteisöissä. Helsinki: SR-kustannus, Suomen ekumeeninen neuvosto, 1999.
- VARTTI, Riitta: Sir Vili -ilmiö: kommentti naiskauppakeskusteluun. Naistutkimus 9 (1996). Helsinki: Suomen naistutkimuksen seura.
- VARTTI, Riitta: Mail-Order Bride Issue. Kasama 11 (1997). Solidarity Philippines Australia Network.
- VUORINEN, Pihla: Family in Transition: Transnational Family Ties and Identity Negotiation. Multiethnic communities in the past and present. Tartu: Estonian National Museum, 2003.
- WARKENTIN, Raija & MIKKONEN, Mirja: In Loving Praise of Their Immigrant Wives: Finnish-Russian Marriages in Finland. In: Power and Control: Perspectives on Integration and Multiculturalism in Europe. Edited by Kimi Kärki. Helsinki: The Family Federation of Finland, 2004.
- WASSTRÖM, Eimer: Erry och Niklas - ett internationellt par. Kyrkpressen 29 (1998). Svenskfinlands kyrkliga veckotidning. Helsingfors: Församlingsförbundets förlag.
- YLÄNKÖ, Maaria: Measuring Acceptance? Intermarriage Levels as an Indicator of Tolerance in the Finnish Context of Integration. In: Yearbook of Population Research in Finland. Helsinki: The Population Research Institute, 2000.
- YLÄNKÖ, Maaria: La Finlande, pays d'accueil: approche historique et anthropologique - Le cas des immigrants d'Afrique noire. Helsinki: Suomen Tiedeseura, 2002.

OPINNÄYTETÖITÄ:

- ABAHASSINE, Erja: Seka-avioliitot meitä ja muita koskevien käsitysten tuottajina. Pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto, 1995.
- AHOMAA, Kati: Lasten uskonnollinen kasvatusta luterilais-ortodoksisessa seka-avioliitossa. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 2003.
- AHTI, Yolanda: Filippiiniläisnaisten selviytyminen Suomessa. AMK-opinnäytetyö, Helsinki, Diakonia-ammattikorkeakoulu, 2003.
- AIKIO, Aslak: Avioliitto ja identiteetti: saamelaiden ja suomalaisten avoituminen Utsjoella, Inarissa ja Enontekiöllä 1731–1920. Pro gradu -tutkielma, Oulun yliopisto, 1998.
- AITTO-OJA, Johanna: The Life Experiences and Identity of Married Finnish Women living in Minnesota. Master's Thesis, University of Oulu, 2002.
- AKSOY, Bahar: Portraits of Finnish-Turkish Families in Finland. Biculturalism in Educational Values and Everyday Life. Master's Thesis, University of Oulu, 2004.
- ANNAN, Sirpa H.: Biracial Identity Development: A Case Study of Finnish-African Children's Concept of Self. Master's Thesis, University of Helsinki, 2003.
- ANTIKAINEN, Erika: Kokemuksia kulttuuri-, uskonto- ja tapaoista muslimin ja kristityn avioliitossa. AMK-opinnäytetyö, Helsinki, Diakonia-ammattikorkeakoulu, 2002.
- COOLS, Carine: Relational Dialectics: Theoretical Considerations on Intercultural Couples. Lisensiaatintutkielma, Jyväskylän yliopisto, 2004.
- DOBLER-MIKOLA, Anja: Probleme der soziokulturellen Integration: Eine empirische Studie über die Stellung der Finninnen in der Schweiz. Lizentiatsarbeit an der Philosophischen Fakultät I der Universität Zürich, 1979.
- HAAPONIEMI, Natalja: Ristiriidat ja voimavarat kaksikulttuurisessa avioliitossa. AMK-opinnäytetyö, Helsinki, Diakonia-ammattikorkeakoulu, 2002.
- HAPPONEN, Aulikki: Elämän ja identiteetin muotoutuminen siirtolaisvuosina. Suomalaisnaisten kokemuksia Keski-Euroopassa. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 1992.
- HARTIKAINEN, Miira: Thaimaalaiden naisten kokemuksia parisuhdeväkivallasta ja avunsaamisesta Suomessa. Lisensiaatintutkielma, Helsingin yliopisto, 2005.

- HASSINEN, Anna Maria: Acculturation Aspects and Processes in English-Finnish Relationships. Master's Thesis, University of Oulu, 2003.
- HELÉN, Hanna: "Toisen" kanssa naimisiin? Ryhmärajojen merkitys Suomen lähetysseuran naislähettien avioituessa ulkomaalaisten kanssa. Pro gradu –tutkielma, Helsingin yliopisto, 2000.
- HÄMÄLÄINEN, Kirsi: Rakkautta yli rajojen: suomalais-venäläisten avo- ja avioparien arkea ja juhlaa. Pro gradu –tutkielma, Jyväskylän yliopisto, 2001.
- HÄMÄLÄINEN, Pirkko & PURSIAINEN, Raili: Rikkautta, rakkautta ja ristiriitoja: Elämää kaksikulttuurisissa lahtelaisperheissä. Opinnäytetyö, Lahden Diakoniainstituutti, 2000.
- IIKKOLA, Jonna & LATVALA, Elisa: Kaksikulttuurinen perhe kasvukontekstina. Tapaustutkimus kulttuurista, kasvatuksesta ja näiden välisestä suhteesta. Pro gradu –tutkielma, Oulun yliopisto, 1998.
- JUNGAR, Katarina: Rebeller i det fördolda - Filippinska kvinnors livssituation i Finland. Pro gradu –avhandling, Åbo Akademi, 1997.
- JUNTUNEN, Marko: Miten avioliittosiirtolaisuus syntyi: Marokkolaisten nuorten miesten siirtolaisuuden tausta ja siirtolaisuutta muovaavat sosiaaliset mekanismit. Pro gradu –tutkielma, Helsingin yliopisto, 1993.
- JÄRVINEN-TASSOPOULOS, Johanna: Muukalaisuuden labyrintissa: kreikansuomalaisten naisten matka jälkimoderniin arkeen. Väitöskirja, Helsingin yliopisto, 2005.
- KETO-TOKOI, Anna: Kahden kulttuurin keskellä: thaimaalaiset naiset Helsingin seudulla. Pro gradu –tutkielma, Helsingin yliopisto, 1994.
- KEURULAINEN, Marita: Elämää perheinä 1990-luvun Suomessa: kulttuuritaustaltaan erilaisten perheiden rakentuminen ja elämänhallinta taloudeltaan taantuneessa, mutta avautuvassa ja kansainvälistyvässä Suomessa. Väitöskirja, Tampereen yliopisto, 1998.
- KOISTINEN-MANDALIOS, Riitta: Suomalaiset avioliitossa Rhodoksella: mihin suuntaan kulttuuriperinteet ohjaavat perheiden kotikasvatusta? Pro gradu –tutkielma, Helsingin yliopisto, 1994.
- KOSKI, Merja: Ehjänä vai epävarmana? Kokemuksia elämästä ja vanhemmuudesta siirtolaisena Suomessa. Päättötyö, Helsingin diakoniaopisto, 1997.
- KRONQVIST, Eeva-Liisa: Kaksi kulttuuria, yksi perhe. Laudaturtyö, Oulun yliopisto, 1990.

- KRONQVIST, Eeva-Liisa: Identiteetin kehitys kaksikulttuurisessa kontekstissa. Tutkimus saksalais-suomalaisten nuorten identiteetistä. Licensiaatintutkielma, Oulun yliopisto, 1996.
- KUCZYNSKI, Anna-Liisa: Att förhandla om gränsen: ackulturation i polsk-finländska familjer. Lic.avh., Åbo Akademi, 2002.
- KUUSISTO, Taru: Toinen mies: suomalais-italialaiset parisuhteet etnisyyden ja sukupuolen neuvottelussa. Pro gradu –tutkielma, Turun yliopisto, 2007.
- LAMPÉN, Tiina: Näkökulmia afrikkalaisen miehen ja suomalaisen naisen rooleihin parisuhteessa. AMK-opinnäytetyö, Helsinki, Diakonia-ammattikorkeakoulu, 2001.
- LÁSZLÓ, Tiina: Kieli ja kulttuuri kaksikulttuurisessa parisuhteessa. Tutkielma, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Järvenpään yksikkö, 1998.
- LAULUMAA, Minnamaria: Suomalaisen naisen kääntyminen islaminuskoon. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 1997.
- LEHIKOINEN, Minna: Naisia Euroopan laidoilta: tutkimus suomalaisten ja kreikkalaisten naisten feminiinisistä identiteeteistä. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 1996.
- LEHTOLA-KALOGERI, Sari: Kukahan siellä kolkuttaa - Joulupukki vai Ai'Vasili? Suomalaisnaisen näkemyksiä kahden kulttuurin kohtaamisesta avioliitossa ja lasten kasvatuksessa kreikkalaisen miehen kanssa. Kandidaatintyö, Oulun yliopisto, 1999.
- LEHTONEN, Mariela: Avioliiton kautta muuttaneiden bulgarialaisten integraatio suomalaiseen yhteiskuntaan. Päättötyö, Helsinki, Diakonia-ammattikorkeakoulu, 1999.
- LEINONEN, Johanna: Toisen maailmansodan jälkeen Pohjois-Amerikkaan muuttaneiden suomalaisten siirtolaisnaisten avioituminen ja akkulturaatio. Pro gradu –tutkielma, Turun yliopisto, 2002.
- LOUNASHEIMO, Paula: Silence of the Brides. Views on the Filipino Mail-Order Bride Phenomenon in Finland. Master's Thesis, University of Helsinki, 1999.
- LUNDELL, Vanessa: Konflikter i tvärkulturella par- och familjeförhållanden. Pro gradu –avhandling, Helsingfors Universitet, 2000.
- MEMNI, Pauliina & MURANEN, Päivi: Avioliiton kautta Suomeen tulleiden maahanmuuttajamiesten kotoutuminen ja työllistyminen. AMK-opinnäytetyö, Laurea-ammattikorkeakoulu, Vantaa-instituutti, 2004.

- MIETTINEN, Sirianna: Ympäristöpaineet ja stressinhallinta seka-avioliitoissa: riistetty maijameikäläisyys. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 1993.
- MÜLLER, Annika: Kulttuurierot perheessä: Maahanmuuttajien puolisoitten kokemuksia. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 2005.
- NAAKKA-RAUTIAINEN, Kirsi: Seka-avioliitot Joensuun ortodoksisessa seurakunnassa vuosina 1930-80. Pro gradu -tutkielma, Joensuun yliopisto, 1995.
- OIKARINEN-JABAI, Helena: Identiteettejä etsimässä. Tapaustutkimus suomalaisen äidin ja gambialais-suomalaisten tyttärien erilaisista identiteeteistä peilattuna joidenkin gambialaisten naisten identiteetteihin. Pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto, 2000.
- OLLILA, Jussi: Akkulturaatio hollantilais-suomalaisessa seka-avioliitossa. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 1995.
- OPARA, Miia: Kaksikulttuurisen avioliiton arkea: suomalais-nigerialaisten parien ajatuksia avioliitosta ja perhe-elämästä. Pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto, 1999.
- ORUPÖLD, Eva: Kun rakkaus kutsuu Suomeen: virolaisten naisten sopeutuminen uuteen kulttuuriin. AMK-opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Helsinki, 2003.
- PALONEN, Tiina: Suomalaiset musliminaiset: haastattelututkimus turkulaisten naisten islamin ohjaamasta elämästä. Pro gradu -tutkielma, Turun yliopisto, 1996.
- PERÄLÄ, Tarja: Arvojen tulkinta seka-avioliitossa: miten pääsisimme "samalle aaltopituudelle"? Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 1995.
- PEURA, Satu Mirjami: Kahden kulttuurin kohtaaminen perheessä. Päättötyö, Helsingin diakoniaopisto, Helsinki, 1998.
- PIIPPO, Marianna: Suomalaista tasa-arvoa ja individualismia: Suomalaisten naisten kokemuksia sopeutumisesta italialaiseen perhekulttuuriin. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 2006.
- PÄIVINEN, Tiina: "Mieheni of Afrikasta": kaksikulttuuriset parisuhteet suomalaisnaisten näkökulmasta. Pro gradu -tutkielma, Joensuun yliopisto, 1998.
- RANNANHEIMO, Ulla Marilla: Kahden kulttuurin lapset: etnografinen tutkimus Kyproksen suomikoululaisten kieli- ja kulttuuri-identiteetistä sekä suhtautumisesta suomen kieleen ja kulttuuriin. Pro gradu -tutkielma, Joensuun yliopisto, 2001.

- RYBICKI, Aino: Voimavarat kaksikulttuurisessa avioliitossa: suomalaisen naisen näkökulma. AMK-opinnäytetyö, Helsinki, Diakonia-ammattikorkeakoulu, 2001.
- SALONEN, Sanna: Brihat, ruvekkua sulhastamah: avioliitot Suistamon kreikkalaiskatolisessa seurakunnassa 1850-1939. Pro gradu -tutkielma, Joensuun yliopisto, 2003.
- SAYE, Jaana: Naisten kokemuksia monikulttuurisesta avioliitosta ja sen yhteyksistä mielenterveyteen. Päättötyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Helsinki, 1999.
- SILVOLA, Sointu: Venäjältä Suomeen muuttaneiden naisten sopeutuminen. Tutkielma, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Järvenpään yksikkö, 2000.
- SUHONEN, Eeva: Sir Vili ja filippiiniläisvaimot - kirjoittelu Helsingin Sanomissa syksyllä 1995. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 1999.
- SUNELL, Sini: Vertaisryhmän merkitys kaksikulttuuristen perheiden äideille. AMK-opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Helsinki, 2003.
- SUOMENARO, Eeva: Suomalais-turkkilaisten seka-avioliittojen viestintäproblematiikka. Pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto, 2000.
- SUTELA, Hanna: Kaksi- ja monikielisyys pääkaupunkiseudun kahden kulttuurin perheissä. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 1994.
- TOIVIAINEN, Inna Ilona: Who am I? An Intercultural Experience as a Factor in the Cultural Identity Development: The Case of Finnish Individuals with a Transculturally Mobile Childhood. Master's Thesis, University of Helsinki, 2000.
- TOIVONEN, Minna: Rikkautta vai rasietta kahden kulttuurin arjessa: parisuhde ja lasten kasvatusta monikulttuurisessa perheessä. AMK-opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Helsinki, 2006.
- TOLONEN, Anu: JuuretOn. Toisen polven ruotsinsuomalaisten kokemuksia etnisestä identiteetistään. Pro gradu -tutkielma, Turun yliopisto, 2003.
- UTBERG, Saara: Elämän kouluttamat - kansainvälisten avioliittoneuvojen näkökulma työhönsä. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 2004.
- VESALAINEN, Marjatta: Rikkaus, rakkaus vai rasite? Kaksikulttuuriset avioliitot Suomessa. Päättötyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Helsinki, 1999.
- VOIPIO, Sanna: ”Lapsen suomentaito riippuu ihan siitä, miten paljon kotona puhutaan”: Saksansuomalaisten lasten ja nuorten kasvatusta

kaksikielisiksi perheissä ja kielikouluissa. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 1999.

VÄLIMAA, Jooa-Maria: Suomesta toisen maailmansodan jälkeen Ruotsiin, Tanskaan ja Norjaan avioituneet suomalaisnaiset. Pro gradu -tutkielma, Turun yliopisto, 2002.